

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Plenarhandling

A7-0041/2014

23.1.2014

REKOMMENDATION

om utkastet till rådets beslut om bemyndigande för medlemsstaterna att i Europeiska unionens intresse ratificera vapenhandelsfördraget (12178/2013 – C7-0233/2013 – 2013/0225(NLE))

Utskottet för internationell handel

Föredragande: David Martin

Teckenförklaring

- * Samrådsförfarande
- *** Godkännandeförfarande
- ***I Ordinarie lagstiftningsförfarande (första behandlingen)
- ***II Ordinarie lagstiftningsförfarande (andra behandlingen)
- ***III Ordinarie lagstiftningsförfarande (tredje behandlingen)

(Det angivna förfarandet baseras på den rättsliga grund som angetts i förslaget till akt.)

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION	5
MOTIVERING	6
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR UTRIKESFRÅGOR	8
RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET	11

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION

om utkastet till rådets beslut om bemyndigande för medlemsstaterna att i Europeiska unionens intresse ratificera vapenhandelsfördraget
(12178/2013 – C7-0233/2013 – 2013/0225(NLE))

(Godkännande)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av utkastet till rådets beslut (12178/2013),
 - med beaktande av den begäran om godkännande som rådet har lagt fram i enlighet med artiklarna 114 och 207.3 samt artikel 218.6 andra stycket a led v, i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (C7-0233/2013),
 - med beaktande av artiklarna 81 och 90.7 i arbetsordningen,
 - med beaktande av rekommendationen från utskottet för internationell handel och yttrandet från utskottet för utrikesfrågor (A7-0041/2014).
1. Europaparlamentet godkänner utkastet till rådets beslut.
 2. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända parlamentets ståndpunkt till rådet och kommissionen samt till regeringarna och parlamenten i medlemsstaterna.

MOTIVERING

Handeln med konventionella vapen har till skillnad från massförstörelsevapen och landminor inte underställts något rättsligt bindande globalt instrument. Vapenhandelsfördraget syftar till att täppa till denna lucka.

Efter långa förhandlingar¹ antogs vapenhandelsfördraget den 2 april 2013 genom en resolution från FN:s generalförsamling. Tre stater röstade emot fördraget (Nordkorea, Iran och Syrien) och 22 avstod från att rösta (däribland Kina, Indien och Ryssland, vilket kan leda till en långsam ratificering och eventuellt till ett ofullständigt genomförande i dessa länder).

Vapenhandelsfördraget fastställer gemensamma internationella normer för att reglera den internationella handeln med konventionella vapen och, i viss utsträckning, med ammunition, delar och komponenter. Fördraget syftar vidare till att förebygga och utrota olaglig handel med dessa vapen.

Trots att befintliga europeiska exportbestämmelser för konventionella vapen² har använts som bästa praxis i samband med förhandlingarna i FN, så fastställer europeisk lagstiftning mycket högre normer och har ett bredare tillämpningsområde än vapenhandelsfördraget.

Europeiska unionens gemensamma militära förteckning, i vilken de vapen som omfattas av EU:s bestämmelser för vapenexport anges, är mer uttömmande än kategorierna i FN:s register över konventionella vapen som förtecknas i artikel 2.1 i vapenhandelsfördraget. Till exempel omfattar vapenhandelsfördraget inte tårgas, drönare eller militär teknik, och ammunition, delar och komponenter har uteslutits från vapenhandelsfördragets bestämmelser för import, förmedling, transitering och rapportering. Vapenhandelsfördraget omfattar inte heller produkter med dubbla användningsområden, vilka redan omfattas av ett exportkontrollsystem i EU.

Den europeiska listan över kriterier som ska ligga till grund för bedömningen av eventuella exportmöjligheter är också mer omfattande än i vapenhandelsfördraget, där könsrelaterat våld är det enda kriterium som inte ingår i EU:s lista. Socioekonomisk utveckling och internt förtryck finns inte med bland kriterierna i vapenhandelsfördraget.

Föredraganden beklagar visserligen luckorna i vapenhandelsfördraget och dess begränsade tillämpningsområde, liksom de vaga formuleringarna av flera bestämmelser som ger utrymme för tolkning, men anser dock att man nu kan koncentrera insatserna på att säkerställa ett fullständigt genomförande av fördraget i de länder som ratificerat det och, vid behov, även på att bistå utvecklingsländerna, särskilt de afrikanska länderna. Föredraganden anser vidare att en snabb ratificering av fördraget av alla EU:s medlemsstater skulle sända ett budskap till tredjeländer som ännu inte har ratificerat det, till exempel Förenta staterna.

¹ Förhandlingarna inleddes formellt genom FN:s generalförsamlings resolution På väg mot ett fördrag om vapenhandel – gemensamma internationella normer för import, export och överföring av konventionella vapen, som antogs den 6 december 2006.

² Särskilt rådets gemensamma ståndpunkt av den 8 december 2008 om fastställande av gemensamma regler för kontrollen av export av militär teknik och krigsmateriel.

För att säkra ett snabbt och effektivt genomförande av fördraget, bör ett verkligt sekretariat för vapenhandelsfördraget underlätta samarbetet mellan staterna på områden såsom institutionell kapacitetsuppbyggnad, juridisk rådgivning och tekniskt, materiellt och finansiellt bistånd. Utestående frågor avseende dess storlek och sammansättning, placering och finansiering bör lösas på kort sikt.

Europeiska unionen kan inte underteckna och ratificera vapenhandelsfördraget, eftersom endast medlemsstater kan vara parter i FN-fördrag. Kommissionen fick emellertid mandat av rådet att förhandla om vissa bestämmelser i vapenhandelsfördraget som faller inom unionens exklusiva befogenheter, det vill säga inom ramen för handelspolitiken.

Följaktligen syftar detta utkast till rådets beslut till att bemyndiga medlemsstaterna att ratificera fördraget beträffande de frågor som omfattas av unionens exklusiva befogenhet. Beslutet omfattar inte de inslag i vapenhandelsfördraget som kan omfattas av unionens befogenheter inom ramen för Gusp.

16.1.2014

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR UTRIKESFRÅGOR

till utskottet för internationell handel

över utkastet till rådets beslut om bemyndigande för medlemsstaterna att i Europeiska unionens intresse ratificera vapenhandelsfördraget (12178/2013 – C7-0233/2013 – 2013/0225(NLE))

Föredragande: Krzysztof Lisek

KORTFATTAD MOTIVERING

Europaparlamentet välkomnar FN:s resolution A/67/L.58 genom vilken vapenhandelsfördraget antas med överväldigande majoritet efter utdragna förhandlingar som till slut ledde till ett rättsligt bindande instrument med högsta möjliga standarder för att reglera och förbättra den internationella handeln med konventionella vapen.

Genom vapenhandelsfördraget införs de första globala föreskrifterna om laglig vapenhandel. Det kommer att förebygga olaglig vapenhandel, internationell terrorism och organiserad brottslighet och kommer att begränsa de allvarliga brotten mot internationell människorättslagstiftning och internationell humanitär rätt.

EU:s export regleras genom 2008 års gemensamma ståndpunkt, som fastställer regler och standarder som måste följas. EU är en av de största aktörerna på detta område och har därför ett direkt intresse av att vapenhandelsfördraget blir en framgång, eftersom det inte bara garanterar lika villkor för denna handel utan också – vilket är viktigare – reglerar handeln med den typ av vapen som oftast används i lokala konflikter, terroristattacker och andra uppror.

Den största fördelen med vapenhandelsfördraget är att de statliga aktörerna åläggs att inrätta ett nationellt kontrollsystem för dessa överföringar och att, innan de kan godkänna några överföringar, utvärdera den risk som dessa vapen skulle kunna utgöra för fred och säkerhet och risken för att de skulle kunna användas vid allvarliga brott mot internationell humanitär rätt eller mänskliga rättigheter eller för att begå terrorhandlingar. Det är också viktigt att inte bara vapenhandel utan också andra handlingar såsom uthyrning, licensiering, anslag och överföring av relevant teknik omfattas av förbudet.

Ett av stötestenarna skulle kunna vara att vissa bestämmelser i vapenhandelsfördraget har ett mycket snävt tillämpningsområde.

Fördraget innehåller emellertid också en möjlighet till förbättring genom sin översynsklausul.

Utskottet för utrikesfrågor uppmanar utskottet för internationell handel att som ansvarigt utskott föreslå att Europaparlamentet ger sitt godkännande.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	16.1.2014
Slutomröstning: resultat	+: 43 -: 0 0: 1
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Hiltrud Breyer, Elmar Brok, Jerzy Buzek, Tarja Cronberg, Susy De Martini, Mark Demesmaeker, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Tunne Kelam, Paweł Robert Kowal, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Ulrike Lunacek, Marusya Lyubcheva, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, María Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, György Schöpflin, Werner Schulz, Sophocles Sophocleous, Davor Ivo Stier, Charles Tannock, Eleni Theocharous, Geoffrey Van Orden, Sir Graham Watson, Boris Zala
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Charalampos Angourakis, Kinga Gál, Helmut Scholz, Ivo Vajgl

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	21.1.2014
Slutomröstning: resultat	+: 29 -: 0 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Laima Liucija Andrikienė, Maria Badia i Cutchet, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, María Auxiliadora Correa Zamora, Christofer Fjellner, Yannick Jadot, Metin Kazak, Franziska Keller, Bernd Lange, David Martin, Vital Moreira, Paul Murphy, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Henri Weber, Jan Zahradil, Paweł Zalewski
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Catherine Bearder, Béla Glattfelder, Syed Kamall, Elisabeth Köstinger, Katarína Neveďalová, Tokia Saïfi, Peter Skinner, Jarosław Leszek Wałęsa